

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/16/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8419203337
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8419203337.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Martina Barana a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobkyne: I. G., T.. XX.XX.XXXX, H. I. XXXX/X, XXX XX Y., právne zastúpenej JUDr. Pavlom Zavackým, advokátom, so sídlom Hradné námestie 29, 060 01 Kežmarok proti žalovanému: C. G., T.. XX.XX.XXXX, H. I. XXXX/X, XXX XX Y., Z. C. H. T. S. C.: O.. G. XXX/XXX, D. Š., právne zastúpeného: Mgr. Marekom Tauberom, advokátom, so sídlom Hviezdoslavova 11, 052 01 Spišská Nová Ves, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Kežmarok zo dňa 29. 11. 2019, č. k. 6C/57/2019-19 takto jednohlasne

rozhodol:

I. Potvrdzuje uznesenie.

II. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Kežmarok (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol, cit.:

„I. Ukladá žalovanému, aby dočasne nevstupoval do bytu č. X, na X. poschodí obytného domu súpisné č. XXXX D. Y.I., na ulici I. Č.. X, zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX na Okresnom úrade Y., katastrálny odbor, a to do právoplatného skončenia konania o žalobe žalobkyne na vylúčenie žalovaného z užívania predmetného bytu.

II. Ukladá žalobkyni, aby v lehote 30 dní od doručenia tohto uznesenia podala proti žalovanému žalobu na vylúčenie užívacieho práva žalovaného z užívania bytu č. X na X. poschodí obytného domu súpisné č. XXXX D. Y., na ulici I.V. Č.. X, zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX na Okresnom úrade Y., katastrálny odbor.

III. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100%, o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník“.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 325 ods.1, 2 písm. e), § 328 ods. 1, 2, § 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

3. V predmetnej veci sa žalobkyňa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by v zmysle ust. § 325 ods. 2 písm. e) CSP bolo uložené žalovanému dočasne nevstupovať do bytu. S prihliadnutím na predošlé správanie sa žalovaného na podanie trestného oznámenia zo strany žalobkyne, keď uznesením tamojšieho súdu, č. k. 3Tp/29/2019-14 zo dňa 10. 08. 2019 bol žalovaný vzatý do väzby dňom 07. 08. 2019 z dôvodu obavy v pokračovaní v páchaní trestnej činnosti pre prečin nebezpečného

vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na ust. § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, ktorého sa mal žalovaný dopustiť voči žalobkyni, súd prvej inštancie mal za to, že sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia a dočasné obmedzenie žalovaného v užívaní bytu. Žalobkyňa osvedčila, že žalovaný je osobou, ktorú je možné považovať za osobu dôvodne podozrivú z násillia, ktorého by sa mohol dopustiť aj v budúcnosti. Súd pri tomto závere vychádzal z vedeného trestného konania proti žalovanému. Mal za to, že nie je dôvod spochybňovať tvrdenia žalobkyne o tom, že má vážne obavy, že žalovaný v budúcnosti naplní svoje vyhrážky, resp., že sa dopustí ďalšieho násillia voči nej, a preto je žiaduce upraviť pomery sporových strán v snahe predísť budúcim fyzickým, psychickým a slovným útokom a taktiež súdnym sporom. Žalovaný je síce vo väzbe, ale táto má len dočasný zabezpečovací charakter. V podanej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu žalovaný uviedol, že po prepustení z väzby bude bývať u svojej matky. Väzba je len nevyhnutným a krajným prostriedkom obmedzenia osobnej slobody a v prípade, ak súd prepustí žalovaného dňa 02. 12. 2019 na slobodu, má práve neodkladná ochrana za úlohu predísť určitému nebezpečenstvu. Žalobkyňa vyslovila dôvodnú obavu a strach o svoj život a zdravie nielen seba, ale aj svojich detí, ktoré sú maloleté, pretože sa jej žalovaný vyhrážal a jeho vyhrážky sú takej intenzity, že u nej vzbudzujú dôvodne obavu o svoj život a život mal. detí.

4. Súd prvej inštancie zároveň zdôraznil, že neodkladné opatrenie je prostriedkom procesnej obrany, ktoré by malo byť použité až vtedy, keď neexistujú iné zákonné možnosti ako bezodkladne upraviť pomery strán. V danom prípade mal súd za to, že nie je možné inak bezodkladne upraviť pomery strán tak, aby došlo k efektívnej ochrane žalobkyne pred predpokladaným násillím zo strany žalovaného. Žalobkyňa osvedčila taký stav právnych (nielen faktických) vzťahov so žalovaným, ktorý vyžaduje dočasnú a rýchlu úpravu pomerov medzi nimi, t. j. naliehavosť situácie aj z právnej stránky, tiež osvedčila ohrozenia práva predloženými konkrétnymi skutočnosťami. Zo skutkových tvrdení obsiahnutých v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčené také konanie žalovaného, ktorým reálne zasiahol do práva žalobkyne na ochranu jej života, zdravia a dôstojnosti, ako aj na jej duševnú a telesnú integritu, práva na rešpektovanie rodinného spoločenstva a vytváranie zdravého rodinného prostredia. Súd prvej inštancie skonštatoval, že sú tu okolnosti, za ktorých je potrebné uložiť žalovanému, aby až do právoplatného skončenia konania o žalobe žalobkyne na vylúčenie žalovaného z užívania predmetného bytu do bytu nevstupoval (I. výrok uznesenia). Súd zároveň uložil žalobkyni v súlade s ust. § 336 ods. 1 CSP podať žalobu vo veci samej, nakoľko je oprávnením súdu v riadnom konaní vykonaným dokazovaním posúdiť stupeň rozvrátenosti medzi žalobkyňou a žalovaným, a to najmä to, či ďalšie spolužitie medzi nimi je neznesiteľné (II. výrok uznesenia).

5. O trovách konania o neodkladnom opatrení súd rozhodol podľa ust. § 354 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, keď žalobkyňa bola v konaní úspešná, a preto jej súd aplikujúc zásadu úspechu priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % (III. výrok uznesenia).

6. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol napadnuté uznesenie zmeniť, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietnuť a priznať žalovanému voči žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Ako dôvod uviedol, že nebola splnená podmienka bezodkladnosti pre nariadenie neodkladného opatrenia. V konaní vedenom na tamjšom súde pod sp. zn. 6C/24/2019 súd konanie o neodkladnom opatrení zastavil pre späťvzatie návrhu žalobkyňou, pretože neexistovali žiadne dôvody na jeho nariadenie, keďže žalovaný bol v tom čase vo výkone väzby Ú. C., kde jeho väzba trvala odo dňa 07. 08. 2019. Skutočnosť, že dňa 02. 12. 2019 sa malo rozhodovať o žiadosti žalovaného o prepustenie na slobodu ešte neznamená, že súd má automaticky vopred nariadiť neodkladné opatrenie podľa § 325 ods. 2 písm. e) CSP bez toho, aby vôbec poznal výsledok konania o prepustení z väzby na slobodu. Uznesením Okresného súdu Kežmarok, č. k. 3Tp/29/2019-61 zo dňa 02. 12. 2019 bol síce žalovaný prepustený na slobodu, ale jeho väzba bola nahradená rôznymi obmedzeniami a dohľadmi. Je preto neprijateľné, aby žalovaný bol duplicitne trestaný, resp. mal duplicitné obmedzenia pre rovnakú vec. Je zrejmé, že v prípade, ak by žalovaný porušil povinnosť obmedzenia a zákazy uvedené v uznesení Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 3Tp/29/2019 zo dňa 02. 12. 2019 bol by okamžite vzatý späť do väzby, takže určite by nemohol do bytu vstupovať. V predmetnom prípade vôbec nie je nutné, aby vo veci samej bolo vedené nadbytočné konanie nariadené súdom, a to konanie o vylúčenie užívacieho práva žalovaného z užívania bytu, pretože po právoplatnosti rozvodu manželstva medzi stranami sporu vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 3P/156/2019, žalovaný nemôže a ani nechce užívať predmetný byt (a to nielen s ohľadom na obmedzenia a zákazy v trestnom konaní), ale aj preto, že tento byt je vo vylučnom vlastníctve

žalobkyne. Naviac žalovaný si už zabezpečil vydanie a prevzatie jeho veci z predmetného bytu a v súčasnosti býva spolu so svojou matkou.

7. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 CSP preskúmal napadnuté uznesenie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

8. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený aj správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

9. V súvislosti s odvolacími námietkami je potrebné poukázať na ust. § 324 ods. 1 CSP, podľa ktorého pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. K nariadeniu neodkladného opatrenia môže dôjsť iba vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP). Súd v zmysle ust. § 330 ods. 1 CSP môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

10. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, postačuje tento nárok osvedčiť. Osvedčiť uvedené skutočnosti je potrebné zo strany toho, kto návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podal. Osvedčenie znamená, že súd pomocou ponúkaných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní (porov. uznesenie NS SR zo dňa 22. 09. 2010, sp. zn. 6Cdo/171/2010).

11. Možno konštatovať, že žalobkyňa skutočnosti, ktoré v návrhu tvrdila, osvedčila. Uznesením Okresného súdu Kežmarok č. k. 3Tp/29/2019-14 zo dňa 10. 08. 2019 bol žalovaný vzatý do väzby, ktorá začala dňom 07. 08. 2019 z dôvodu obavy pokračovaním v páchaní trestnej činnosti pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa mal žalovaný dopustiť voči žalobkyňi.

12. Nebezpečenstvo ohrozenia duševnej a telesnej integrity bolo za daných okolností, špecificky z hľadiska rýchlosti rozhodovania zo strany žalobkyne dostatočne osvedčené. Keďže v záujme ochrany integrity žalobkyne je potrebné dočasne upraviť pomery medzi stranami sporu, existoval právny dôvod na nariadenie takéhoto neodkladného opatrenia.

13. Pred nariadením neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) CSP postačuje, ak je osvedčené dôvodné podozrenie z násilia. Osvedčenie dôvodného podozrenia z násilia znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje iba najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce), pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná, nakoľko nariadenie neodkladného opatrenia je okamžitým a účinným prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násilia a v jeho prospech svedčí najmä to, že v dôsledku jeho uplatnenia - zákazu vstupovania násilnej osoby - sa ohrozenej osobe poskytuje pomerne rýchla ochrana, vďaka ktorej nemusí ďalej zotrvať v spoločnom obydľí s násilnou osobou, ani nemusí opúšťať svoje obydľie, ak sa chce chrániť pred opätovnými útokmi násilnej osoby; nemusí žiť v strachu a obavách o svoj život a zdravie.

14. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že dokazovanie v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní, teda je pojmovo vylúčené. Toto dokazovanie preto teória práva označuje ako osvedčovanie. Na rozdiel od dokazovania osvedčovanie znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Pri zisťovaní súd neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takého postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia ako nanajvýš pravdepodobné. Všetky zásady dokazovania platné v civilnom procese sa však nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv, ktoré mali byť predmetom vydaného neodkladného opatrenia.

15. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na vyššie uvedené má za to, že uznesenie súdu prvej inštancie zodpovedá kritériám daným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 234 ods. 2 CSP. Z rovnakých dôvodov nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami žalovaného, ktoré nemohli spôsobiť zmenu posúdenia veci.

16. Pri nariadení neodkladného opatrenia nie je potrebné jednoznačne preukázať oprávnenosť uplatneného nároku. Postačuje, aby tento nárok bol osvedčený. V prejednávanvej veci žalobkyňa svoj nárok osvedčila existenciou dôvodného podozrenia z násilia voči žalobkyni zo strany žalovaného.

17. S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 CSP uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

18. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola v odvolacom konaní plne úspešná, a preto jej súd aplikujúc zásadu úspechu priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému v rozsahu 100 %. O konkrétnej výške náhrady trov odvolacieho konania v súlade s ust. § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto uznesenia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).